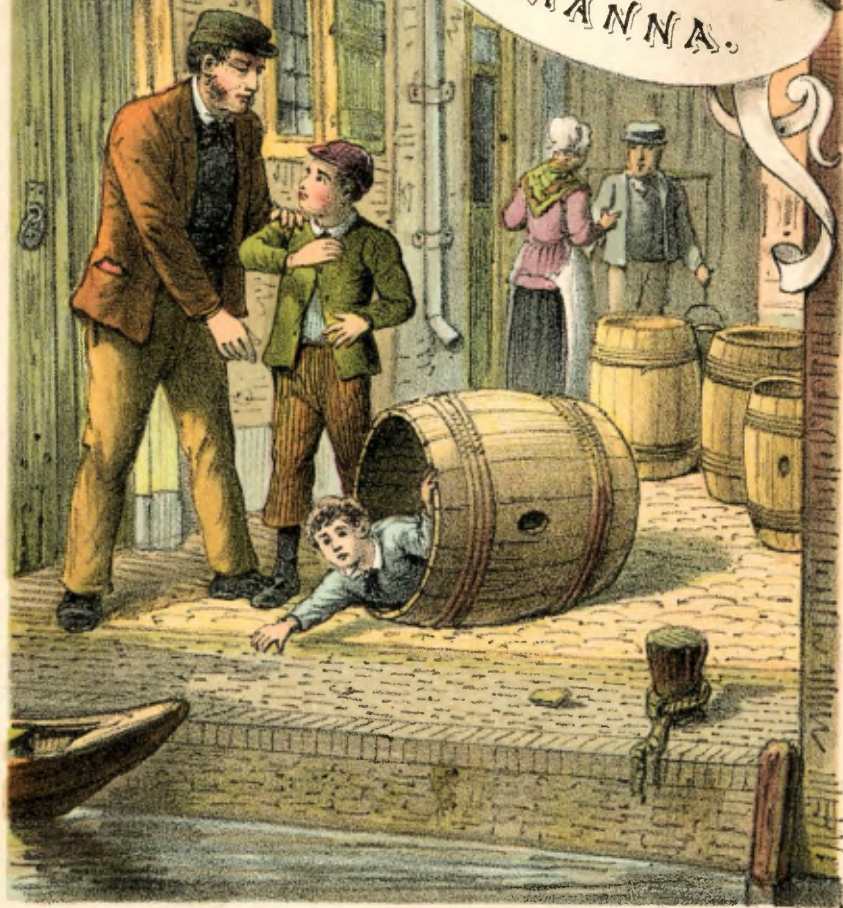

De reis van Kleiner Flip
EEN WARE GEBEURTENIS
door JOHANNA.

NIJKERK, G. F. CALLENBACH.

De reis van kleinen Flip.

Een ware gebeurtenis

DOOR

JOHANNA.

NIJKERK
G. F. CALLENBACH.

Kleine Flip was een jongen, die door God bestemd was om op zijn tiende jaar een groote en zeer schoone reis te ondernemen.

„Waarheen?” vraagt ge. „Ging hij misschien, in gezelschap van een rijken vader, naar het zonnige Indië met zijn prachtige palmboomen en altijd bloeiende natuur? . . . Of naar het land, waar trotsche bergen, die zich hemelhoog verheffen, en lachende dalen, van rivieren en beekjes doorsneden, den reiziger de heerlijkste en meest indrukwekkende gezichten aanbieden, zoodat hij telkens in bewondering stilstaat en . . . Gods macht en majesteit aanbidt? . . . Zoo niet . . . ging hij dan misschien als een arme kajuitsjongen scheep op een onzer groote stoombooten, die den Oceaan doorkruisen?”

Zeker, de wereld is wijd genoeg om groote reizen te kunnen ondernemen. Voor hem, die in Europa alles bezien heeft, blijven nog vier werelddeelen over, waarheen hij zijne schreden kan richten.

Doch de reis van kleinen Flip was van een gansch anderen aard. Daarvoor behoefde hij geen kaartje te koopen aan een onzer spoorwegstations of dienst te nemen als kajuitsjongen. Hij ging nòch naar het Noorden, nòch naar het Oosten, nòch naar het Zuiden, nòch naar het Westen; neen, niets daarvan. Hij toog naar een land, waar ik hoop, dat al de kinderen, die dit boekje lezen, ook eens vroeg of laat zullen komen. Hij ging naar een land, dat, al moge het ook in onze voorstelling ver van hier liggen, toch in weinige oogenblikken te bereiken is; naar een land, zóó schoon en heerlijk, dat het prachtigste plekje op onze aarde er niet mede te vergelijken is. Geen mensch ter wereld kan zich indenken, hoe heerlijk *dat* land wel is, en hoe gelukkig de bewoners er van zijn.

Reine wezens, met vriendelijk gelaat en blinkende kleeding geleidden onzen kleinen Flip er heen; en voordat hij recht goed wist, waar hij zich bevond, zagen zijne oogen het hemelsch en glansrijk aangezicht van Hem, Wiens groote liefde hem in dat oord een plaats had bereid.

Van het eerste oogenblik af, dat hij in dat land aankwam, behoefde Flip niet meer te vreezen voor eenig leed; niets kon meer zijn geluk verstoren, want pijn en ziekte, zonde en dood noch eenige andere ellende hebben toegang tot dat land.

Flip is daar nu zóó volmaakt gelukkig, dat zelfs de eeuwigheid niet lang genoeg voor hem kan zijn, om den Heere te loven en te prijzen, die den kleinen knaap aldaar bracht.

Ik geloof, mijn jeugdige lezers! dat ge allen nu wel zult begrijpen, naar welk land kleine Flip op reis ging. Ik behoef den naam ervan u zeker niet te noemen. Ge roept als uit ééne mond uit: „Het was de hemel!” . . . Goed geraden!

Wij kunnen onzen kleinen vriend op zijn reis wel niet vergezellen, maar toch willen wij hem met onze oogen volgen, zoover wij kunnen, namelijk tot aan de poort van het Vaderhuis.

En als mijn kleine lezers bij het luisteren naar deze ware geschiedenis de begeerte in hun hart voelden opkomen, om ook naar datzelfde land op reis te gaan, waar de held van ons verhaal niet lang geleden veilig aankwam; en als het hun vurige en oprechte bede werd, om ook zoo gelukkig te worden als hij, dan zou ik God daarvoor danken, die vaak kinderen gebruikt om anderen kinderen ten zegen te zijn.

— — — — —

„Ik wou mee, ik wou mee!” schreeuwde een vijfjarig knaapje, terwijl het zijn ouder broertje krampachtig aan zijn jasje trok.

„Nu, bedaar maar, Jan! daar behoef je zulk een leven niet voor te maken,” sprak zijn moeder sussend. „Je moogt meegaan; maar ik moet je eerst je jasje aantrekken, want het is veel te guur om zoomaar in je kielkje buiten te loopen. Je hebt den ganschen nacht gehoest van geweld, en ik zou je niet graag ziek willen zien. Flip wil best even op je wachten, niet waar, Flip?”

De aangesproken jongen knikte toestemmend en zijn moeder haastte zich om den kleinen baas zijn jasje aan te trekken, wat veel vlugger in zijn werk zou gegaan zijn, als het ventje rustig stil had gestaan; maar dat schijnen kleine jongens nu eenmaal nooit te kunnen doen, vooral niet wanneer ze iets prettigs in het vooruitzicht hebben.

„Sta toch eens een oogenblikje stil, Jan!” vervolgde zijn moeder, terwijl zij de knoopjes dichtmaakte. „Je lijkt wel van kwikzilver gemaakt te zijn.”

Het laatste knoopje was nauwelijks dicht, of de kleine jongen ontworstelde zich aan de handen zijner moeder. Vertrouwelijk lei hij zijn handje in dat van Flip, en beide jongens richtten hunne schreden naar de deur.

„Goed op je broertje passen, Flip!” riep zijn moeder hem na, „en precies om vier uur thuis zijn, hoor! . . . En niet de straat uitgaan, want ik moet je altijd kunnen zien!”

„Jawel, Moeder!” riep Flip terug, en vroolijk togen onze knaapjes op weg.

Het was Zaterdagmiddag, en moeder had het dan altijd druk. Als het eenigszins kon, liet zij de kinderen vóór de deur of in de straat spelen, hetgeen zij zonder eenig bezwaar kon doen, daar de straat doodliep op een breede gracht, en er dus maar zelden een rijtuig of wagen voorbijreed. De kinderen hadden dan den grootsten schik, terwijl hun moeder toch het oog op hen kon houden, en uit de verte hun vroolijke stemmen kon blijven hooren.

Flug begon vrouw Verheul met behulp van haar oudste dochttertje haar kamer een flinke beurt te geven, terwijl Anna, die twaalf jaren oud en dus slechts een jaar jonger was dan hare zuster Marie, kousen ging zitten stoppen.

Moeder had al veel hulp van hare twee meisjes. Zij had ze ook al vroeg geleerd de handen uit de mouw te steken; vooreerst, omdat zij in haar huishouden de hulp van een paar meisjes best kon gebruiken; en vervolgens, omdat zij begreep, dat zij hare kinderen, die reeds vroeg in eigen onderhoud zouden moeten voorzien, daarmee geen beteren dienst kon bewijzen.

Inmiddels speelden de beide broertjes aan het einde der straat. Al een paar keer waren zij voorbij komen rennen, terwijl zij paardje speelden, waarbij Flip dan koetsier was, en Jan het paard, dat steeds sterke neiging toonde om op hol te slaan. Als een echte viervoeter beet hij op zijn gebit, en sprong en steigerde, waardoor hij zijn broer veel moeite veroorzaakte, om hem in bedwang te houden. Maar gedurende het laatste kwartier had moeder hen niet meer gezien, zonder zich evenwel daarover een oogenblik ongerust gemaakt te hebben. Stellig zou zij dit gedaan hebben, indien zij geweten had, aan welk gevaar de kinderen zich door hunne onbedachtzaamheid hadden blootgesteld.

Het paardjespelen had een poosje geduurd, maar ook van het prettigste spel gaat eindelijk de bekoring af.

„Wat zullen we *nu* eens gaan doen?” vroeg Flip, niet zoozeer aan zijn broertje als wel aan zichzelf, terwijl hij, na een langen rit, met zijn lastig wild paardje higgend aan het eind der straat stilstond. Ook Jan bleef rustig staan en liet zich de leidsels, die slechts uit twee touwtjes bestonden, en het gebit, dat niet meer dan een afgebroken takje was, gewillig ontnemen, waarna Flip leidsels en gebit in zijn jaszak wegborg, om die voor een latere gelegenheid te bewaren. „Wat zullen we *nu* gaan doen?”

„Over die tonnen loopen,” antwoordde zijn broertje; en de daad bij het woord voegende, kroop Jan op een hoop ledige vaten, die rustig aan den waterkant lagen te wachten op het schip, dat hen naar elders zou vervoeren.

„O, ja, dat is wel aardig!” riep ook Flip, en wederom vermaakten zich de knaapjes een tijdlang naar hartelust. Maar eindelijk begon ook *dat* vermaak ben te vervelen. Kleine Jan werd er geweldig moe van, want het was voor zijn klein dik lichaampje eene geduchte inspanning om over die groote ronde tonnen heen en weer te kruipen.

„Wacht, nu weet ik wat moois voor je!” riep Flip op eens uit. „Nu moet jij in deze ton kruipen, Jan! dan zal ik probeeren die voort te rollen. Je zult eens zien, hoe prettig dat zal zijn.”

Ook Jan geloofde, dat het prettig moest wezen, om in zoo'n ton voortgerold te worden. Daarom gehoorzaamde hij zijn ouder broertje en kroop fluks de ton in. Nu begon Flip uit al zijn macht de ton om en om te rollen, en kleine Jan werd bij elke wenteling van dit nieuwe middel van vervoer door elkaar gehotst en ten onderste boven geworpen. Dat vond hij eventjes heel aardig, maar al spoedig werd hij dit spelletje moe, daar hij een allernaangenaamst gevoel kreeg. Eindelijk wist hij niet meer, waar hij bleef en begon, om uit zijn neteligen toestand verlost te worden, luide te schreeuwen: „Ik wil er uit, Flip! ik wil er uit! Hou op, Flip! o, hou op!”

Nauwelijks werden deze angstige benauwde kreten gehoord, of de ton staakte plotseling hare omwentelingen, en een luide barsche stem klonk den jongen in de ooren: „Zeg, moet dat kind het water worden ingerold en verdrinken, jou ondeugende jongen? Laat hem er dadelijk uit en zet die ton op haar plaats.”

Beteuterd keek Flip op. Hij had er niet op gelet, dat de ton al heel dicht bij den waterkant was gekomen; nog een paar wentelingen, en zij lag er in, met den kleinen Jan er bij; en wie zou het kind er dan uitgehaald hebben? Flip scbrikte er van, toen hij het gevaar zag en gehoorzaamde den man, die nog zoo tijdig het naderend onheil had afgewend. Haastig bielp hij zijn duizelig geworden broertje uit zijne gevangenis en zette de ton op hare plaats. Nog lang daarna stond Jantje op zijne voetjes te waggelen als een dronken man.

„Dat er nog één kind levend groot wordt, is een wonder,” bromde de man, terwijl hij Flip met dreigende bliken nazag.

De rechte lust tot spelen was nu echter weg. Flip was verschrikt, en Jan voelde zich nog draaierig. Zoo stonden dan de kinderen, lang voordat moeder haar Zaterdagswerk had afgedaan, aan de deur en verlangden binnen gelaten te worden.

„Nu al terug?” vroeg hun moeder. „Blijft nog maar wat buiten, want ik ben nog niet klaar.”

„Wij hebben geen zin meer, Moeder!” antwoordde Flip.

„Het is zoo vervelend,” bevestigde Jan, die nog te klein was,

om zich rekenschap te kunnen geven, waarom hij iets vervelend vond op dat oogenblik.

„Nu, als jelui dan heel stil bij Anna in een hoekje zult gaan zitten, komt dan maar binnen,” hernam hun moeder.

Zij beloofden dat, en weldra zaten ze, ieder op een stoof, bij hun zusje. Jan legde zijn hoofdje op haar knie, omdat het hem pijn deed, en Flip was nog altijd stil van den schrik.

„Flip, ken je je Zondagsschoolversje al voor morgen?” vroeg Anna. „Dat zou je nu juist mooi kunnen leeren.”

„Neen!” antwoordde Flip.

„Nu, hier heb je het,” sprak zijn zusje, terwijl zij het briefje, waarop het versje en de tekst stonden, uit haar naaidoosje nam en hem in handen gaf. „Dáár, leer het maar . . . ik ken het al.”

Een poosje achtereen hoorde men geen ander geluid dan het gemompel van Flip, die zijn versje telkens en telkens weer overlas, totdat hij het van buiten kende.

Flip kon vlug leeren. Weldra gaf hij het versje aan Anna terug, met de vraag hem te willen overhooren, en daarop klonk het erbiedig en langzaam van zijne lippen:

„De Heer is mij tot hulp en sterkte,
Hij is mijn lied, mijn psalmgezing:
Hij was het, die mijn heil bewerkte,
Dies loof ik Hem mijn leven lang.
Men hoort der vromen tent weergalmen
Van hulp en heil, ons aangebracht;
Dáár zingt men bij met dankbre psalmen:
„Gods rechterhand doet groote kracht!”

Flip was, zooals wij reeds gezien hebben, een onbesuisde wilde jongen; een jongen, zooals de meeste zijn; maar hij had eerbeid voor Gods Woord en hoorde daaruit graag vertellen. Weinig vermoedde de knaap, dat de woorden, die hij thans uitsprak, zoo spoedig ook hem tot blijden troost zouden zijn. Erbiedig en langzaam sprak hij ze uit, ofschoon hij toch van de heerlijke waarheid nog niet veel besef had. Eerst later zou hij kunnen zeggen, dat de Heer ook *zijn* hulp en sterkte, *zijn* lied en psalmgezing was; dat Hij ook de bewerker was van *zijn* heil; van *zijn* eeuwige heil.

Het was Zaterdagavond. De kamer was netjes opgeruimd en zag er zóó vriendelijk en gezellig uit, dat het een ieder, die binnenkwam, moest opvallen en aangenaam aandoen. Moeder had de jongens frisch gewasschen en verschoond. Kleine Jan lag reeds te slapen als een roos. Het nare gevoel, dat hem in de ton overmeesterd had, was hij gelukkig spoedig teboven gekomen.

Flip mocht nog een uurtje opblijven, en dat uurtje was voor hem het heerlijkste van de geheele week, want dan was hij heel alleen met zijn moeder, en zaten moeder en zoon zoo echt vertrouwelijk met elkaar te praten. Het moet echter erkend worden, dat dat Zaterdagavonduurtje niet slechts *Flips* lievelingsuurtje was, maar evenzeer dat van zijne moeder, want het doet elke liefhebbende moeder immers goed, als hare kinderen vertrouwelijk met haar omgaan en met haar alles bespreken, wat in hunne harten leeft en omgaat.

Flips vader was een knap werkman, en tot vóór korten tijd was hij ook een voorbeeldig huisvader geweest. Maar hij had een kameraad gekregen, die een verkeerden invloed op hem uitoefende, waaraan hij zich niet bad kunnen onttrekken. De sterke man, die — bij manier van spreken — in staat was reuzenwerk te verrichten, had zich, zwak als een kind, door den man, die zich nog wel zijn besten vriend noemde, laten medevoeren naar plaatsen, waar hij in de eerste twaalf jaren van zijn huwelijk nooit den voet had gezet. De omgang met dien man en de veranderde levenswijze, welke daarvan het noodzakelijk gevolg was, waren oorzaak, dat vrouw Verheul op Zaterdagavond alleen in haar kamertje zat, want haar beide meisjes gingen op dat uur, vóórdát het donker werd, samen boodschappen doen voor den Zondag.

Vrouw Verheul nam het verstelwerk op, dat Anna niet af had kunnen krijgen, en Flip zette zich op zijn geliefkoosd plaatsje aan haren seboot neder.

„Moeder!” zei hij op eens, „vroeger kwam vader op Zaterdag nooit zoo laat thuis als nu.”

„Stil, jongen, stil!” klonk het van moeders lippen, terwijl de hand, waarmede zij de naald vasthield, onwillekeurig begon te beven. „Dáárover moet je nu maar liever niet spreken.”

Een oogenblik zweeg de knaap nadenkend stil; en zijne moeder drong met moeite de tranen terug, die in hare oogen opwelden. Ja, *dat* was hare levenssmart. Haar jongen had de pijnlijkste snaar aangeroerd, die in hare ziel kon trillen. Zij had bet altijd stil gehouden voor hare kinderen. Uit *haren* mond hadden zij dus de harde waarheid nooit gehoord, en zij zouden die van *hare* lippen dan ook *nooit* vernomen hebben. Hoe kwam Flip er toe, om daarop te zinspelen? Hoe, wist ook hij er iets van?

Och, dat was heel eenvoudig. Flip had den vorigen Zondag, toen hij uit de Zondagsschool kwam, de deur eener herberg zien opengaan en in een van de twee mannen, die met een vroolijken kwinkslag de deur uittraden, zijn vader herkend. Met een kleur als vuur, van schrik en schaamte, was hij door-

gelopen en had zich gehouden, alsof hij niets gezien had. Maar *wat* hij gezien had, kon hij toch niet vergeten. Angstvallig bespiedde hij zijn vader gedurende het verdere gedeelte van den dag, en even angstvallig lette hij op het gelaat zijner moeder. Het kwam hem voor, dat haar lief gezicht door eene droevige wolk was overtogen. Zoo was hij aan het denken geraakt en had de gevolgtrekking gemaakt, dat vaders laat thuis komen op Zaterdagavond zeker in verband stond met wat hij op dien Zondagmiddag had gezien. Niet uit nieuwsgierigheid, maar heel alleen om zijne moeder te troosten, had hij het pijnlijke onderwerp aangeroerd.

„Moeder!” zei Flip eindelijk, terwijl hij zijn hoofd op hare knie legde en hare hand greep en teeder drukte, „ik wil u geen verdriet aandoen, maar daarom mag ik toch geen geheimen voor u hebben. Moeder! ik weet er *alles* van. Maar het is vaders schuld niet; het is de schuld van dien Van Duinen, want *die* neemt vader mee. Ik heb het zelf gezien.”

Vrouw Verheul gaf geen antwoord, maar verbood haren zoon toch niet zijn hart voor haar uit te storten. Het deed haar heimelijk goed te gevoelen, dat zij haar verdriet niet alleen behoefde te dragen, maar dat zij het met iemand deelde, al was het dan ook maar met haar tienjarig knaapje. Zij sprak hem niet tegen, hoewel zij vond — en terecht — dat de verontschuldgingen van haar zoontje niet opgingen. Is toch iemand, die zich *laat* verleiden tot kwaad doen, onschuldig?....

„Moeder!” vervolgde Flip, terwijl hij zijn hoofd ophief en haar zoo vastberaden aanzag, als ware hij een groote krachtige man inplaats van een kleinen jongen, „Moeder! één ding beloof ik u. Als ik groot ben, zal ik voor u werken; voor *u*, Moeder! en niet voor den herbergier. Neen, neen, die zal om *mij* nooit lachen: en van *mijn* geld nooit op pantoffeltjes loopen en een gemakkelijk leven leiden. Dat beloof ik hem. Ik zal u trouw elke week al mijn verdiend geld thuis brengen; en als u mij dan van mijn loon elken Zaterdag één stuivertje geeft om 's Zondags een paar sigaren te kunnen rooken, dan — ik weet het wel niet zeker, maar misschien zal ik, als ik groot ben, evenals andere mannen, gaarne wel eens willen rooken — dan heb ik verder niets meer noodig; dan is alles alleen voor *u*, hoor, Moederlief!”

Moeder begon bij die laatste woorden te glimlachen; en toen Flip dat merkte, had hij er schik van. Het was zijne bedoeling geweest om zijne moeder te troosten, en dat was hem wonderwel gelukt. Daarom ging hij op vroolijken toon voort: „O, Moeder! u zult eens zien, hoe gauw ik groot ben. Als ik twaalf jaar ben, kan ik al wat gaan verdienen, niet waar? Dat is dus

over twee jaren. Ik ben blij, dat ik uw oudste jongen ben."

"Waarom, Flip?"

"Wel, omdat ik dan de eerste van de jongens ben, die wat voor u zal kunnen verdienen."

Over het schoone vooruitzicht van weldra de zorgen van zijne moeder wat te kunnen verlichten babbelde Flip nog wat door, totdat de meisjes thuis kwamen. Toen werd het gezellig samenzijn verstoord. Vrouw Verheul zou echter dien avond nooit vergeten, waarop haar jongen op *zijne* wijze haar krachtig getroost had; en hoewel zijne belofte nimmer in vervulling zou komen, zoo zou haar oudste zoon toch op een andere wijze zijn ouders veel goeds aanbrengen.

"Och, Dominee! zoudt u, alsjeblijft, eens naar mijn jongen willen komen kijken? Hij is ziek en heeft het zoo benauwd; en *ik* weet niet, wat ik zeggen moet om hem tot rust te brengen," sprak eenige maanden later op zekeren avond vrouw Verheul tot den predikant van het dorp.

"Hoe, is uw Flip ziek? 't Is waar, ik miste hem gisteren op de catechisatie, en zou van de week zeker eens zijn komen vragen, waar hij gebleven was, want ik ben niet gewoon, dat hij wegblijft."

"Och neen, Dominee! hij ging er altijd graag heen; maar gisteren was hij reeds veel te naar om dat te kunnen doen. Ik hield het er toen nog voor, dat hij zware kou gevat had; maar *nu* . . . nu weet ik waarlijk niet, wat ik er van denken moet. En de arme moeder veegde een paar tranen met haar voorschoot weg en ging weenend voort: „Hij is nooit heel sterk geweest, mijn Flip; en hij was altijd zulk een lieve jongen; ik had al zooveel aan hem. Neen, ik kan geen mensch vertellen, wat hij voor me was."

"Nu, vrouw Verheul! ik beloof je, dat ik nog vandaag bij Flip zal komen. Wees echter niet al te bekommerd; maar geloof vast en zeker, dat het leven en lot van je kind in de handen des Heeren veilig zijn," troostte dominee Rijnstra. „Hij weet, wat voor ons allen het beste is."

"Ja, ja, dat weet ik wel; en dat geloof ik ook wel," antwoordde vrouw Verheul, „maar ach, ik . . . Neen, u kunt niet begrijpen . . ." Zij bracht haar volzin niet ten einde, want zij durfde hare vrees niet onder woorden brengen. De predikant begreep haar evenwel ook zonder woorden, want hij zelf had eens een lief eenig dochtertje zien heengaan, en in het donkere graf zien nederleggen; maar toen hij aan dat sterfbed had gestaan, had hij zijn kind wel onder tranen, maar toch gewillig,

kunnen overgeven in de armen van den Heiland, in Wiens Naam het eenmaal was gedoopt; en het geloof, dat ook aan *die* kleine door Gods genade een plaats in het Vaderhuis was bereid en aangewezen, had hem wondervol getroost en . . . was hem *nog altijd* tot troost. Wanneer hij meisjes zag spelen, die zoo groot waren als zijn dochttertje had kunnen zijn, indien zij in het leven ware gebleven, dan trachtte hij zich voor te stellen, hoeveel heerlijker zij het in den hemel had waar zij in vlekkelooze schoonheid voor den troon des lams stond, en dan kon hij zich zoo van harte verheugen over het heil van zijn kind en daarvoor zijn God danken.

„Ik begrijp heel goed, wat gij gevoelt,” antwoordde hij zacht en vriendelijk; en na nogmaals zijne belofte herhaald te hebben, liet hij de vrouw vertrekken.

Zoo erg had dominee Rijnstra zich den toestand van den kleinen Filippus toch niet voorgesteld. Wat kunnen weinige dagen toch groote verandering teweegbrengen! Hoe nietig, hoe broos is toch de mensch! Neen, de Psalmddichter zei er niets te veel van, toen hij de kracht en de schoonheid van den mensch vergeleek bij die van de bloem, die nog heden sierlijk pronkt, maar reeds morgen geknakt en gebroken ter aarde nederligt. De predikant werd zóó getroffen door het veranderd uiterlijk van den knaap, dat hij eenige oogenblikken noodig had om van zijne ontroering te bekomen. Het meest van alles trof hem de onrustige, ja angstige uitdrukking in de oogen van den kleinen kranke. Met een blik vol hulpbehoevendheid en rade-loosheid staarde Flip om zich heen. Het was, of hij iets zocht, dat hij maar niet kon vinden.

Toen de predikant hem deelnemend vroeg, wat hem scheelde, klaagde hij over hevige pijn. „Maar o, o,” liet hij er aanstonds op volgen, „dat is nog het ergste niet.”

„Wat is dan nog erger dan uw pijn?” vroeg dominee Rijnstra, die de zaak wel scheen te begrijpen, maar dacht, dat het den kleinen lijder goed zou doen, als hij zijn hart eens uitstortte.

„Het is,” snikte Flip, „dat ik zoo slecht ben . . . dat ik zooveel, o zooveel kwaad heb gedeaan . . . en nu vrees ik, dat God niets van mij zal willen weten . . . En als ik kom te sterven, . . . ach! dan zal ik buiten den hemel gesloten worden. Ik wou zoo graag, dat mijne zonden weg waren, en dat ik . . .”

„Zijn kind was, niet waar, Flip?” vulde dominee Rijnstra aan.

Flip knikte toestemmend.

„Nu, lieve jongen! luister dan eens goed naar mij. Klaag uw angst nu aan den Heere God, juist zooals ge dat aan *mij*

hebt gedaan. Belijd Hem eerlijk en oprecht al uwe zonden, en smeek Hem voortdurend om vergeving. Het is Gods wil niet, dat de zondaar verloren gaat; maar dat hij zich bekeert en door het geloof in Christus behouden wordt. Herinner u maar, wat de Heere Jezus zelf gesproken heeft, toen Hij op aarde was: Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt, en *Ik* zal u *rust* geven." Op *Zijn* Woord kunt ge vast vertrouwen; nog nooit heeft Hij dat gebroken. Hij heeft voor ons, zondaars, alles volbracht, en is voor ons, goddeloozen, gestorven. De berouwvolle zondaar mag met alle vrijmoedigheid op Hem vertrouwen; en wie dat doet, zal niet verloren gaan, maar het eeuwige leven hebben. Kom, Flip, willen wij samen den Heere Jezus bidden, dat Hij, die het gevoel van zonde en schuld in u heeft willen wekken, door Zijnen Heiligen Geest u leere geheel op Hem te vertrouwen? O, als gij vast gelooven moogt: „Mijne zonden zijn mij vergeven,” dan zullen alle vrees en angst voor den dood en het oordeel van u wijken. Zullen wij dat samen van den Heer vragen, Flip?”

„O, als het u belieft, Dominee!” antwoordde de knaap. De predikant deed daarop een hartelijk gebed voor den jeugdigen kranke; en toen hij het „Amen” had uitgesproken, bleef Flip nog eenige oogenblikken met gevouwen handen en gesloten oogen liggen; en daarna klonk het eerbiedig en vol aandrang van zijne lippen: „Och, lieve Heere Jezus! wil U, als het U belieft, het gebed van den dominee verhooren.”

„Vraag het den Heiland maar gedurig, dat Hij genadig uwe zonden u vergeve en uwe ziel beware,” fluisterde dominee Rijnstra den jongen in de ooren, voor hij vertrok, en even zacht antwoordde deze: „Ja, dat zal ik doen, dag en nacht.”

Reeds zeer vroeg stond dominee Rijnstra den volgenden morgen aan het ziekbed van zijn jongen vriend. Hij had in zijn leven veel ondervonden en reeds dikwijls gezien, hoe het heerlijk Evangelie troost brengt in de diepste droefheid, en redding uit de grootste ellende, en rust en vrede zelfs in het aangezicht van den dood; maar van zulk eene groote verandering, en dat in zoo'n korten tijd en bij zoo'n jeugdigen knaap, als hij thans aanschouwde, daarvan was hij nog nooit getuige geweest. De angstige trek op Flips gelaat was geheel en al verdwenen en had plaats gemaakt voor eene kalme en blijmoedige uitdrukking. Als hij nog maar alleen dáárop lette, dan zag hij reeds de waarheid vervuld van het zoo treffend lied:

- „Waar is een vreugde, een kalmte, een heil,
 „Zoo zalig, als dit hoogst genot?
 „Het vloeit uit God en keert tot God,
 „Het heeft noch maat, noch perk, noch peil:
 „In Jezus is mijn zalig lot,
 „Verborgen bij mijn God;
 „Hij is mijn lust,
 „Ook als mijn stof eens rust.
 „O, prijst Hem, mijn gozangen!
 „Ik blijf Zijn komst verlangen;
 „Hij is mijn lust!”

De kranke was volkomen tot rust gekomen. Zoodra hij zijn bezoeker bemerkte, stak hij hem zijne hand toe en riep op blijden toon uit: „O, ik ben zoo blij, zoo blij! De Heere Jezus heeft mijn gebed verhoord en mijne zonden mij vergeven. Hij heeft mijne ziel gered! . . . Ik heb het Hem net zoo lang gevraagd, tot Hij mij verhoorde.”

Verrast zag dominee Rijnstra bij die woorden, vol overtuiging uitgesproken, op. Wat moest hij daarvan denken? Hij zette zich bij het ziekbed neder en vroeg: „Zoo, Flip! heeft de Heere Jezus u al uwe zonden vergeven? En als Hij dat gedaan heeft, *waarom* heeft Hij dat dan wel gedaan? Zeker omdat gij zulk een goede, brave, oppassende jongen zijt, niet waar?” . . .

„Neen, o neen, Dominee!” riep Flip een weinig ontsteld uit. „Ik ben *geen* goede jongen en heb niets verdiend. Alleen uit *genade* zijn ze mij vergeven, om Jezus Christus' wil, die voor mijne zonden geleden heeft en gestorven is. Ja, alleen om Jezus' wil.”

„Maar, Flip! hoe weet ge zoo vast en zeker, dat de Heere u uwe zonden vergeven heeft? Kunt ge u daarin niet bedriegen?”

„Neen, Dominee!” antwoordde de knaap ernstig en vol overtuiging. „die stem *hierbinnen, hierbinnen,*” en bij die woorden wees hij op zijn hart — „heeft het mij gezegd. Ik heb die stem zoo duidelijk verstaan, dat ik daaraan niet meer twifelen kan. O, ik ben nu zoo gelukkig: het *zingt* maar altijd in mijn hart.”

Wat kon dominee Rijnstra anders doen dan zijnen God danken, die door Zijnen Heiligen Geest zulk een innig en diep schuld-besef en zulk een eenvoudig en krachtig geloof in deze jeugdige kinderziel had gewerkt? „Kom, Flip!” zeide hij daarom, we mogen dan den Heere er wel voor danken, dat Hij u zoo genadig is geweest, en dat Hij uw gebed zoo heeft verhoord, en dat de *stem Zijns Geestes* u dat alles zoo krachtig verzekert.”

„Ik heb dat reeds gedaan, Dominee! maar ik wil het graag nog eens en nog eens doen.”

Dominee Rijnstra dankte daarop den Heer met een bewogen

hart voor Zijne groote ontferming; en allen, die zich in het vertrek bevonden, dankten in stilte mede.

Toen het gebed geëindigd was, werd de stilte alleen verbroken, doordien Flip tot tweemaal toe het „Amen!” van den leeraar herhaalde.

Een oogenblik later ging Flip voort: „Ook vader en moeder hebben mij vergeving geschonken. Ik was hun zoo dikwijls ongehoorzaam en liet moeder soms wel drie of viermaal tevergeefs om mij roepen. Anna, Maria en kleine Jan heb ik dikwijls geplaagd en een klap gegeven; maar ook zij hebben mij alles vergeven, toen ik hun dat vroeg. En dan heb ik ook meer dan eens de bureu uitgescholden; ja, ik weet nog wel *wie*. *Hun* moet ik ook nog vergeving vragen. Ik heb van dat alles nu zoo'n vreeselijke spijt.”

„Dat begrijp ik,” antwoordde dominee Rijnstra. „Dat alles was ook heel slecht van je. Hoe heerlijk toch, dat bij den Heere Jezus voor elke zonde vergeving te vinden is.”

De predikant stond op om heen te gaan, en reeds reikte hij Flip de hand ten afscheid, toen deze eensklaps, in tranen uitbarstend, uitriep: Och, Dominee! vergeef u mij toch ook!”

„Wat hebt ge dan tegen mij misdreven, Flip?”

„Och, Dominee! ik heb op de catechisatie niet altijd goed opgelet, en ik heb niet altijd mijn tekst en mijn versje geleerd. Dikwijls zat ik, in plaats van te luisteren, te praten of te lachen om de andere jongens.”

„Als *God* u vergeven heeft, zou *ik* het dan niet doen, Flip? . . . Van ganscher harte vergeef ook ik u,” antwoordde dominee Rijnstra. „En als ge beter moogt worden, toon dan maar de oprechtheid van je berouw, door altijd goed op te letten en alles te leeren, wat je opgegeven wordt.”

„Als ik nog eens beter mag worden en weer bij u op de catechisatie terugkom, dan zal ik mijn best doen. Ik zal vragen, of de lieve Heer mij helpen wil. Maar ik zal wel *niet* meer terugkomen, want ik ben heel erg ziek. Ik denk, dat ik gauw naar den hemel zal gaan,” fluisterde Flip met een stem, die zeer zwak en vermoeid klonk.

„En dáár zal geen zonde u meer kunnen verleiden, mijn jongen! Daar zult gij den wil des Heeren altijd *volkomen* doen.”

Een uitdrukking van groote gelukzaligheid vloog over het gelaat van den knaap en bleef er op rusten, zelfs toen een nieuwe aanval van pijn en benauwdheid hem overviel. Geen lichaamssmart kon den vrede zijner ziel verstoren.

Weder was het Zaterdagavond; maar ach! van geen gezellig avonduurtje, zooals in vroegere dagen, was thans sprake. Wel bevonden zich moeder en zoon weder bij elkander, maar zij verkeerden toch in zulk een gansch andere stemming dan gewoonlijk.

Vrouw Verheul had haar oude plaatsje aan de tafel er aan gegeven en dacht aan geen naaiwerk. Met peinzend gelaat zat zij vlak bij het bed van haar zoontje, wiens gloeiende hand de hare vasthield.

„Moeder!” vroeg Flip, terwijl hij een poging deed om op de klok te kijken, „hoe laat is het al?”

„Het is even over zevenen,” antwoordde vrouw Verheul.

„Dan zal vader wel heel gauw thuis komen,” hernam de knaap. „Van avond komt hij zeker dadelijk van zijn werk thuis, zoudt u niet denken, Moeder?”

„Ja, dat denk ik wel,” antwoordde vrouw Verheul met een zucht, terwijl hare oogen met diepen weemoed naar het lijdend gezichtje zagen. De vraag was al meermalen in haar opgekomen en drong zich ook thans weder aan haar op: „Zou God deze krankheid over haren jongen gebracht hebben, en zou Hij hem wellicht van haar willen wegnemen, opdat haar man daardoor zou worden teruggebracht van zijn verkeerden weg, en opdat zij zelf leeren zou om meer dan voorheen te bedenken de dingen, die boven zijn en niet die op de aarde zijn?”

Het antwoord zou zij weldra vernemen uit den mond van haar kind, wiens verstand door den Heiligen Geest zoodanig verlicht bleek te zijn, dat hij wat van een gewonen jongen van zijn leeftijd niet verwacht kon worden — een helderen blik had op de leidingen Gods met hemzelf en met hen, die hij liefhad.

„Moeder! Vader komt nu vandaag toch zeker vroeg thuis?” herhaalde de knaap op dringenden toon, nadat hij eenige minuten met gesloten oogen stil had gelegen.

„Ja, mijn kind! dat denk ik wel. Hij verlangt altijd zoo om 's avonds vroeg thuis te komen, nu gij ziek zijt. Dat weet ge toch wel?”

„O ja, dat doet hij!” bevestigde Flip met een tevreden glimlach. „Ik moet hem iets vragen, weet u, Moeder! en ook zou ik zoo graag Van Duinen eens spreken. Zou hij hier willen komen, Moeder?”

„Ik zal het hem vragen; maar anders wil ik hem ook wel zeggen, wat ge op het hart hebt. Ik ben bang, dat het je te veel vermoeien zal, om met Van Duinen te spreken,” zeide vrouw Verheul vol bezorgdheid.

„Neen, Moeder! ik zelf moet hem spreken. Hij moet mij

iets beloven, en dat zal mij heusch niet moe maken," antwoordde de knaap vol overtuiging. „Wees u maar niet bang voor mij. Zult u hem hier laten komen?"

Hoe kon de arme moeder aan de ernstige bede van haar kind weerstand bieden? Zij beloofde hem aan zijn verzoek te zullen voldoen.

Wederom heerschte er eene korte stilte in het ziekenvertrek, totdat haastige voetstappen dichterbij kwamen, en de deur voorzichtig geopend werd

Een forsche mannengestalte werd in de avondschemering zichtbaar. Het was Verheul. Zachtjes sloot hij de deur achter zich toe, trok zijne groote klompen uit, en kwam op zijne kousen naar het ziekbed van zijn zootje toe, als vreesde hij hem te storen.

Maar Flip had wel gehoord, dat zijn vader was thuis gekomen. Hij sloeg zijne oogen op en zeide: „Ik dacht wel, dat u gauw zoudt thuis komen, Vader!"

„Zoo, dacht je dat, Flip?" vroeg Verheul, terwijl hij zich bukte, om hem goed te kunnen aanzien. „Hoe gaat het er mee, mijn jongen? Vandaag een beetje beter? Zul je weer gauw met vader uitgaan?"

Flip schudde zachtjes met zijn hoofd en antwoordde ernstig: „Nee, Vader! ik zal niet gauw met u uitgaan; maar ik wou u zoo graag wat vragen; u, en ook Van Duinen."

„Ook Van Duinen?" vroeg Verheul met de grootste verwondering. „Ik wist niet, dat die een vriend van je was, Flip!"

„Hij is geen vriend van me, Vader! maar toch wou ik hem wat vragen," klonk het op nieuw met ernstigen aandrang van zijne lippen. „Toe, Vader! mag hij eens hier komen?"

Op een anderen tijd zou Verheul op zulk een vraag een weigerend antwoord gegeven hebben; want hij gevoelde instinctmatig, dat de man, aan wiens leiding hij zich buitenshuis blindelings had overgegeven, in zijne woning geen goed figuur zou maken. Hij schaamde zich zoowel voor zijn vriend als voor . . . zichzelf, want hij vond het toch voor een flinken werkmán en huisvader vernederend, om zoo aan den leiband te loopen van een man, die zoo ter slechter naam bekend stond. Liefst zou hij dus Van Duinen thuis gelaten hebben, maar in de oogen van zijn doodziek kind las hij, hoe vurig diens begeerte was. Ook voelde hij, dat die aandoenlijke blik een levenslang verwijt voor hem zou zijn, indien hij daaraan weerstand bood. Daarom boog hij zich over Flip heen en fluisterde hem toe: Ik zal hem gaan halen, hoor!"

Verheul behoefde niet naar de woning van Van Duinen te gaan, want hij was zeker hem daar niet te zullen vinden. Hij

kende maar al te goed de slechte gewoonte van zijn vriend, waaraan helaas! zoovele werklieden zich schuldig maken, en die tot God ten hemel schreit: de gewoonte van des Zaterdag avonds, na volbrachten arbeid, vrouw en kinderen thuis alleen te laten zitten, en naar de herberg te gaan, om daar een deel van de vaak zuur verdiende penningen in de lade van den kastelein te doen glijden.

Hoewel Verheul zijn vriend niet in diens woning ging zoeken, zoo leidde zijn weg hem toch daar langs heen. Onwillekeurig bleef hij even staan, want de deur stond open, en geluiden, die verre van liefelijk waren, troffen zijn oor. Hij luisterde even, nieuwsgierig wat daar te doen mocht zijn.

„Je vader is zeker niet thuis?” vroeg hij aan een slordig en brutaal uitziend meisje, dat de deur uitkwam.

„O, heden neen!” antwoordde het meisje op onverschilligen toon, „en dat is maar gelukkig ook.”

„Maar gelukkig ook!?” Die woorden kon Verheul maar niet kwijt raken. Ja, een huisvader, die het beste en het liefste, wat God een man schenken kan, verwaarloost, kan zich zóó vervreemden van zijne kinderen, dat zij het als een geluk beschouwen, wanneer hij niet bij hen is. Verheul dacht aan zijne eigen vriendelijke meisjes. Hoe vreeselijk moest het zijn, wanneer, door eigen schuld, vrouw en kinderen hem vermeden en even onverschillig en liefdeloos over hem spraken, als dit meisje over haren vader deed. „En een wonder zou dat voorwaar niet te noemen zijn,” mijmerde hij verder. „Hoe kan een kind zijn vader achten en liefhebben, wanneer het ziet, hoe deze zijne allereerste plichten verwaarloost; zijn liefde en zorgen aan de zijnen onthoudt en eigen booze lusten najaagt? Zoo ver als met Van Duinen was het met hem gelukkig nog niet gekomen. Hoewel zijne vrouw hem dikwijls met stil verwijt en droefheid kon aanzien, toch had zij hem nog lief, hield haar huishouden nog in orde, voor zoover het verkort weekgeld haar dat toeliet, en was zijn woonvertrek nog geen plaats van tweedracht en gekijf, maar een plekje, waar liefde en vrede woonden. Ook zeiden zijn kinderen nog niet: „Dat is maar gelukkig ook,” wanneer zij moesten zeggen, dat hun vader niet thuis was. Zijn zieke jongen had zelfs daareven nog verlangend een paar keer om hem geroepen. Maar als hij zóó voort bleef gaan en nog langer als een machteloze slaaf aan Van Duinen gehoorzaam bleef, dan kon de tijd komen, dat zijn huisgezin er even ongelukkig aan toe zou zijn als dat van zijn slechten vriend.”

„Zoo, zoo, kameraad! heb je je bedacht? Jij bent nog eens een vent!” Deze begroeting klonk Verheul in de ooren, toen hij aarzelend de deur van de herberg geopend had en het met

jeneverwalm gevulde lokaal binnentrad. Van Duinen wilde nog meer welkomstwoorden doen hooren. Maar Verheul ging niet, zooals hij gewoon was, zitten, doch trad recht op den spreker toe en zeide met een stem, waaraan hij tevergeefs eenige vastheid trachtte geven: „Mijn kleine jongen heeft me gevraagd, of ik je verzoeken wilde, om even hij hem te komen?”

„Wat . . . wat blief je?” vroeg de man verhlufft.

„Mijn kleine jongen, die zoo erg ziek is, verlangt, dat ge hij hem zult komen. Hij zal het niet lang meer maken,” sprak Verheul met een geluid, dat veel op een snik geleek. „Toe, ga mee!”

Van Duinen zag wel, dat hij dezen avond met zijn vriend niet veel zou kunnen aanvagen. Een soort van goedhartig medelijden — een overblijfsel van de weinige goede hoedanigheden, die de dronkaard bezeten had — kwam voor een oogenblik hoven. „Vooruit dan maar!” mompelde hij, terwijl hij opstond en Verheul volgde.

Zonder veel te spreken liepen de beide mannen snel voort, totdat zij de woning van Verheul hadden bereikt. Toen traden zij samen binnen. Zij werden begroet door een verlangenden blik van den kleinen zieke.

„Ik ben zoo blij, dat ge hebt willen komen,” zeide Flip, Van Duinen aanziende. „Ik heb er al zoolang naar verlangd; maar ik durfde het niet vragen, want ik was bang, dat ge niet zoudt willen komen. Maar nu zijt ge toch hier; dat vind ik heel lief van u.”

Een zonderlinge gewaarwording maakte zich van den man, die zoo vriendelijk werd toegesproken, meester. Een aandoening, die hij nooit gekend had, kwam in zijne ziel op, toen hij naar den kleinen krankten jongen keek, die de eeuwigheid zoo nahij was, en die er niet voor scheen te schrikken en te heven, zooals *hij* wel eens deed, wanneer gedachten daaraan zich tegen zijnen wil aan hem opdrongen. Zou *hij* zoo rustig en kalm kunnen nederliggen, wanneer de engel des doods *hem* genaderd was? Neen, dat zou hij niet; dat gevoelde hij wel. Een leven vol zonde en ongerechtigheid zou tegen hem getuigen. Het rechtvaardig oordeel Gods zou hem verwijzen naar de plaats der buitenste duisternis, waar weening is en knersing der tanden. God zou verre van hem zijn; en de hemel geheel en al buiten zijn bereik. Al deze gedachten vlogen hem door de ziel, terwijl hij zwijgend naar het vredige gezichtje staarde.

„Ik had u wat te vragen,” begon de zwakke stem weder, „en ik hoop . . . o, ik hoop zoo, dat gij zult willen doen, wat ik vraag. Maar eerst . . . eerst moet ik vader wat vragen.”

Flip rustte even en sloot de oogen. Toen hij weer begon te

spreken, was het of in die weinige oogenblikken een aanraking met hem had plaats gehad: eene aanraking met een hoogere heerlijke wereld vol bovenaardsche vreugde. Zijne stem klonk onbeschrijfelijk liefelijk, toen hij zeide: „Vader ik ga heel spoedig naar den hemel. Mijne zonden heeft God om Christus' wil alle vergeven; en geen eeuwige ellende, maar het eeuwige leven zal mijn deel zijn. Dáár zal ik zóó gelukkig zijn, zóó gelukkig, dat ik het niet zal kunnen uitspreken. Maar soms is het mij, Vader! of ik zelfs dáár niet volmaakt gelukkig zou kunnen zijn, als . . . als u daar ook niet kwam. Ach, Vader!” een smartelijke trek beschaduwde voor eenige oogenblikken het van blijdschap stralende gezichtje — „ach, Vader! zou ik in den hemel tevergeefs naar u moeten uitzien? En nu weet ik . . . ik . . .” Hier aarzelde Flip even; maar toen kreeg hij moed om te zeggen, wat zijn tong eerst weigerde te zeggen: „Ik heb gezien, dat u wel eens in de herberg komt; en Vader! ik weet zeker, dat de herberg niet de weg is, die naar den hemel leidt. Ach! ga er niet meer heen, Vader! al was het alleen maar om mij; maar ga liever met Moeder en met Maria en Anna naar de kerk.”

Flip wachtte het antwoord van zijn Vader niet af. Hij keerde zich naar Van Duinen en sprak: „En u, Van Duinen! u wilde ik vragen, of u vader, als je blijft, niet meer mee naar de herberg zult nemen. Ik zou zoo blij zijn, als ge mij beloven wildet, om dat aan vader nooit meer te zullen vragen.”

Met een smeekenden blik zag de knaap beurtelings beide mannen aan.

Diep beschaamd en wonderlijk ontroerd stamelde Van Duinen: „Ik beloof het je, Flip!” Daarna keerde hij zich om en verliet snel de woning van zijn vriend. Hij wendde zijne schreden niet naar de herberg en ook niet naar huis. Langzaam liep hij het stadje uit, om na te denken over hetgeen hij heden had ondervonden. Zou hij tegen deze ernstige roepstem, die de Heere God hem op zijn boozen en gevaarlijken weg had doen vernemen, het hart verharden, of zou hij het oor aan haar leenen en in de kracht Gods met zijne zonden breken en den weg des levens betreden? De eeuwigheid zal eenmaal openbaren, wat het verzoek van kleinen Flip op dezen zondaar heeft uitgewerkt.

Toen Van Duinen zijne belofte had uitgesproken en zich van het ziekbed afkeerde, zeide Flip: „Ik dank u. O, ik ben er zoo blij om.” Daarna zag hij zijnen vader aan, als wachtte hij op diens antwoord.

Dat zijn lieve jongen spoedig van hen zou heengaan, vreesde ook Verheul wel, en dat vervulde zijn hart met bittere smart;

want op zijn manier hield hij toch veel van zijne kinderen. Hij was nog niet zóó aan den drank verslaafd, dat zelfs het gewone en natuurlijke gevoel, dat iedere vader voor zijne kinderen pleegt te hebben, verstompt was. De woorden van Flip, dat hij soms dacht zelfs in den hemel niet volkomen gelukkig te kunnen zijn, als ook zijn vader daar niet kwam, hadden hem bijzonder getroffen en hem doen gevoelen, hoe ver hij van het Godsrijk verwijderd, en hoe veel zijn kind hem vooruit was. Hij gevoelde tevens, hoe moeielijk, ja hoe onmogelijk het was, om in eigen kracht den breedten weg, die ten verderve leidt, te verlaten en de voeten te zetten op het smalle pad, dat ten eeuwige leven leidt. Daarom antwoordde hij: „Ik zou wel willen, Flip! maar het is zoo moeielijk.”

„O ja, Vader! dat is het. Maar als u echt wilt, dan zal de Heer u helpen, zooals Hij dat ook mij gedaan heeft. Ach Vader! denk toch om het heil van uwe ziel,” ging de knaap voort. „Dat is het allernoodigste. Uw ziel, Vader! waarvoor de lieve Heiland eenmaal aan het kruis stierf, Vader! denk er toch om, altijd, elken dag.”

„Weet u, wat ik geloof?” vervolgde Flip, nadat hij eenige oogenblikken stil had liggen nadenken. „Ik geloof, dat mijne ziekte en mijn sterven een roepstem zijn van God, voor u, en voor moeder, en voor de zusjes en voor kleinen Jan. Ja, dat geloof ik zeker; en ik heb er wel wat pijn voor over, als dat u en de anderen maar tot den Heer mag brengen.”

Als om zijne woorden te bevestigen, maakte kort daarop zich weer een hevige benauwdheid van Flip meester. Verheul bedekte zich het gelaat met de handen, omdat hij dat lijden van zijn lieveling niet aan kon zien.

„De lieve Heer is bij mij,” fluisterde het kind op afgebroken toon. „Wees maar niet bang, Vader! . . . Het is niet . . . niet . . . zoo heel erg; en . . . en het zal . . . niet heel lang duren. Het brengt mij . . . dichter bij den hemel . . . bij . . . den . . . hemel.”

„O Flip! lieve Flip! God helpe mij! . . . Ik ben een groot zondaar. Maar ik wil luisteren naar die roepstem, Flip! naar die roepstem van God!” riep de door schuld verslagen man uit.

De kleine jongen antwoordde niet. Alleen een liefelijke glimlach, die over zijn smartelijk vertrokken gezichtje gleed, bewees, dat hij vaders woorden gehoord en verstaan had, en hoe blij hij was, dat hij zijn hartewensch aanvankelijk vervuld zag.

Na dien tijd nam het lijden zeer toe, en waren de heldere oogenblikken weinige. Maar in die enkele oogenblikken zag men, dat zijn geest alleen vervuld was met gedachten aan het toekomstend leven; en hoe de eenige zorg, die hem vervulde,

slechts het zieleheil betrof van hen, die hij achter moest laten.

„Moeder, Vader! zusjes, Jan! denkt er toch om! o denkt er toch altijd om!” kon hij plotseling met andrang uitroepen. Als zijn ouders of zusjes zich dan over hem heenbogen en vroegen: „Waarom moeten wij denken, Flip?” dan antwoordde hij: „Aan uwe *ziel!* aan het heil van uwe *ziel!*”

Meer dan eens klonk in de stille nacht plotseling zijn zwakke stem, waarmede hij een lied poogde aan te heffen.

O, hoe gelukkig was het voor Flip; welk een blijde troost verschafte het hem thans, dat hij in zijne gezonde dagen zoo menig heerlijk geestelijk lied had geleerd, zoodat deze als 't ware zijn eigendom waren geworden, en hij in zijn uitgeputten toestand niet naar woorden behoefde te zoeken. Het liefst zong hij het versje, dat hij den laatsten Zaterdag van zijn gezonde dagen geleerd had:

„De Heer is mij tot hulp en sterkte,
„Hij is mijn lied, mijn Psalmgezag:
„Hij was het, die mijn heil bewerkte,
„Dies loof ik Hem mijn leven lang.
„Men hoort der vromen tent weergalmen
„Van hulp en heil ons aangebracht;
„Daar zingt men blij met dankbre psalmen:
„Gods rechterhand doet groote kracht!”

Hoe zagen allen, die zijn ziekbed omringden, dat de Heer dit kind waarlijk tot hulp en sterkte was; en hoe zijne lippen Hem, die zijn heil bewerkte, loofden tot aan het einde zijns levens toe. Ja, de groote kracht, die de machtige en liefderijke Vaderhand aan zijne kinderen betoont, werd hier aanschouwd. Dikwijls, als het lijden ondragelijk scheen, sprak de kleine jongen de zijnen blijmoedig toe: „O, het is niets. Ik hoor de engelen reeds zingen. Ik zie den hemel reeds geopend, en de Heere Jezus is bij mij.” Ja, het was of zijn zwak lichaam reeds ontruikt was aan de aarde.

Op den laatsten Zondag van zijn leven hoorde Flip des morgens de klokken luiden. Toen herinnerde hij zich, dat hij eenige maanden geleden een Zondagslied geleerd had; maar de wijs was moeielijk: die had hij, hoewel hij haar zeer mooi gevonden had, niet goed kunnen onthouden. Toch begon hij:

„Wees gegroet, gij eersteling der dagen!”

Maar reeds bij den eersten regel keek hij zoekend de kamer rond en riep: „Anna! . . .”

In een oogwenk stond zijn zuster Anna vlak bij hem.

„Help mij, Anna! ik kan het niet alleen,” vroeg hij; en nu, geholpen door de krachtvolle stem zijner zuster, zong hij wederom:

„Wees gegroet, gij eersteling der dagen,
 „Morgen der verrijzenis!
 „Bij wiens licht de macht der hel verslagen,
 „En de dood vernietigd is!”

„Wacht eens,” sprak hij, nadat de vierde regel gezongen was,
 „wacht even, Anna!” Toen richtte hij zich een weinig op, zag
 zijn vader en moeder, zijn zusjes en kleinen Jan met een
 gelaat vol vreugde aan, en riep uit: „Hooft ge dat wel:

„De macht der hel verslagen
 En de dood vernietigd is!”

„En de dood vernietigd is!!!” riep hij met klimmende ver-
 rukking.

Toen zong hij zachtjes en eerbiedig, meer alsof hij bad dan
 wel zong:

„Heere Jezus, Trooster aller smarten!
 „Zon der wereld! schijn in onze harten;
 „Deel ons zelf de voorsmaak mee
 „Van der zaal'gen Sabbatsvree”

Toen Flip zijn Zondagslied gezongen had, ging zijn vader
 naar hem toe en zeide: „Flip! ik ga naar de kerk van morgen;
 en ik neem Marie en Jan mede.”

„O, dat vind ik heerlijk, daar ben ik blij om,” antwoordde
 de knaap met een flauwe poging om nog meer te zeggen; maar
 zijn stem begaf hem, want hij had oogenblikken van groote
 zwakte, en zulk een oogenblik was nu juist gekomen.

Hij hoorde zijn vader weer thuis komen uit de kerk en
 toonde nog eenige blijdschap, toen deze hem verhaalde, dat de
 predikant voor hem en voor het huisgezin gebeden had. Daarna
 sprak Flip weinig meer; alleen hoorde men hem nog menig-
 maal prevelen de woorden van zijn geliefden Psalm:

„De Heer.... is mij.... tot hulp en.... sterkte.”

Zacht en kalm sliep kleine Flip des Dinsdagmorgens in,
 om zijn oogen op te slaan in het zalig Vaderhuis.

„Ik geloof, dat mijn ziekte en mijn heengaan een roepstem
 zijn voor u,” had Flip gesproken, en dit woord getuigde bij
 zulk een jeugdigen knaap van veel nadenken en van groote
 liefde. Ja, het sterfbed van kleinen Flip was een roepstem voor
 zijne ouders, zusters en broertje. Maar ik geloof, dat, als de

Heer zulke groote en heerlijke dingen in een zondig kinderhart werkt, Hij wil, dat zulks een roepstem zal zijn niet alleen voor enkelen. Ik geloof, dat de Heer wil, dat zulke gebeurtenissen, die zoo duidelijk van Gods groote macht en zondaarsliefde getuigen, verbreid worden, opdat velen vernemen mogen, hoe goed Hij is voor allen, die tot Hem vluchten, en die zich met al hunne zonden geloovig aan den Zaligmaker overgeven. Ik geloof ook, dat, wanneer ik aan den knaap, die heengegaan is, vragen kon, of ik die roepstem verder mocht brengen dan tot de woning zijner ouders, hij vol vreugde zou antwoorden: „O, laat het een roepstem zijn voor velen . . . voor allen. Zeg toch aan *alle* kinderen, dat zij zich nooit vroeg genoeg aan den Zaligmaker kunnen overgeven; dat nooit vroeg genoeg de Heer hun tot hulp en sterkte kan zijn.” En omdat ik daarvan geheel zeker ben, heb ik getracht de korte geschiedenis van dezen kleinen Filippus naar waarheid te beschrijven.

Drie dagen later zongen de kinderen van Flips Zondagschool, toen zijn stoffelijk overschot in het graf werd neergelegd bij de geopende groeve:

„Daar boven juicht een groote schaar
Van kindren om Gods troon,
Verlost van zonde en van gevaar,
Zij zingen 's Vaders Zoon.
Nu klinkt hun lied: „Den Heer zij prijs,
Die aan het kruishout stierf,
En in het hemelsch Paradijs
Een plaats voor ons verwierf!”

Hoe kwamen ze in dat heerlijk oord?
Zij hoorden Jezus' stem,
Geloofden in Zijn dierbaar Woord
En gaven 't hart aan Hem.

Zij waren zondig en onrein,
Bedorven van gemoed;
Maar Jezus nam hen, jong en klein,
En wiesch hen in Zijn bloed.

Zij hoorden hier op aarde reeds
Den lieven Helland toe;
Zij minden Hem en vroegen steeds:
„Wat wilt Gij, dat ik doe?”

Nu mogen ze eeuwig bij den Heer
En bij Zijn eng'len zijn;
Nu woont in hen geen zonde meer,
Nu deert hen leed noch pijn.

Wij wenschen ook daarheen te gaan,
 Naar 't oord van vreugde en vrée;
 Och, lieve Heiland! neem ons aan,
 Dan zingen we eenmaal mee;
 Dan klinkt ons lied: „Den Heer zij prijs,
 Die aan het kruishout stierf,
 En in het hemelsch Paradijs
 Een plaats voor ons verwierf!”

Daarna hieven zij Flips Psalm aan:

De Heer is mij tot hulp en sterkte,
 Hij is mijn lied, mijn Psalmgezag:
 Hij was het, die mijn heil bewerkte,
 Dies loof ik Hem mijn leven lang.
 Men hoort der vromen tent weergalmen
 Van hulp en heil ons aangebracht;
 Daar zingt men blij met dankbre psalmen:
 „Gods rechterhand doet groote kracht!”

Met den vurigen wensch en bede, dat niet alleen de kinderen, die bij Flips graf deze troostwoorden deden weerklinken, naar deze vriendelijke en ernstige roepstem des Heeren zullen luisteren en haar zullen opvolgen, maar dat ook zij, die dit boekje lezen, hetzelfde mogen doen, eindig ik mijn verhaal.

Dezelfde liefderijke Heiland, die kleinen Flip zoo getroost en gesterkt van dit leven deed scheiden, en hem in Zijne heerlijkheid opnam, wil ook u, kinderen! door dit aardse leven leiden; ook u nabij zijn in uren van angst en pijn, en ook u eenmaal, verlost van elke zonde en smet, door de donkere vallei des doods heen, in de eeuwige armen Zijner liefde, de woningen des Lichts binnendragen. „Zoekt dan den Heere, terwijl Hij te vinden is; *roept* Hem aan, terwijl Hij nabij is.”

